

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **S. T.,** zastoupené JUDr. Markétou Krejčovou, advokátkou se sídlem Znojmo, Dolní Česká 1, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně, č. j. 55 Az 634/2003 - 44 ze dne 30. 6. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra č. j. OAM-200/AŘ-2002 ze dne 4. 11. 2002. Tímto rozhodnutím byl zamítnut její rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-1087/VL-07-ZA04-2001 ze dne 22. 10. 2001, jímž byla žádost stěžovatelky o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná, neboť stěžovatelka přišla

ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi. Zároveň bylo rozhodnuto, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 a § 14 azylového zákona a že se na ní nevztahují překážky vycestování ve smyslu § 91 cit. zákona. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Neshledal důvodnou stěžovatelkou uváděnou námitku porušení ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Správní orgán podle něj zjistil dostatečně skutkový stav věci a věc náležitě posoudil. Žalovaný měl dostatek podkladů pro přijetí závěru o zjevné nedůvodnosti žádosti o azyl. Soud měl za prokázané, že stěžovatelce nic nebránilo podat žádost o azyl v Polsku, přes jehož území projížděla a na jehož území několikrát autobus zastavil. Zejména z uvedených důvodů krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu v celém rozsahu z důvodů, jež označila jako důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Podle jejího názoru měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení a nezákonnost tohoto rozhodnutí, na něž upozornila již v žalobě. Poukázala na své tvrzení v žalobě, že správní orgán se její žádostí o azyl nezabýval odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, za účelem zjištění úplného a skutečného stavu věci si neobstaral potřebné podklady, nedal jí možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí a odňal jí možnost doplnit další důkazy. Stěžovatelka je naopak přesvědčena, že splnila všechny podmínky pro udělení azylu. S ohledem na uvedené důvody stěžovatelka navrhla Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že důvodem žádosti stěžovatelky o azyl byly její problémy s rodiči, nemožnost získat práci v Bělorusku a nevyhovující bytové podmínky tamtéž. Stěžovatelka podala žádost o azyl, protože si v České republice již zvykla a doma má strach. Do České republiky přicestovala z Běloruska autobusem přes Polsko. Cesta trvala jeden celý den, během cesty bylo několik zastávek, a to i na jídlo. Na hranicích neměla žádné problémy, neboť měla platné doklady. O azyl v Polsku však žádat nechtěla, neboť chce žít v České republice, kde má již vytvořeno jisté zázemí. Stěžovatelce bylo na konci pohovoru, jenž s ní byl na její žádost veden v ruském jazyce za přítomnosti tlumočníka, umožněno seznámit se s obsahem dokumentů, které žalovaný hodlal použít jako podklad pro rozhodnutí, a rovněž jí bylo umožněno navrhnout doplnění dokazování. Obé stěžovatelka podle protokolu o pohovoru, jenž jí byl podepsán, odmítla.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně v rozsahu důvodů uvedených v kasační stížnosti, avšak shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Podle zjištění Nejvyššího správního soudu v daném případě byly dány důvody pro zamítnutí žádosti stěžovatelky jako nedůvodné z důvodu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. e) azylového zákona. Ve správním řízení bylo dostatečným způsobem zjištěno, že stěžovatelka přišla z Polska, tedy ze státu, který lze považovat za třetí bezpečnou zemi ve smyslu § 2 odst. 2 cit. zákona, a naopak nebylo prokázáno, že v jejím případě Polsko za takovou zemi považovat nelze. Azylové řízení je do značné míry založeno na principu, že cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat vždy již v první zemi, v níž má reálnou příležitost tento status obdržet nejdříve a v níž budou garantována jeho základní práva a svobody (srov. judikát Nejvyššího

správního soudu uveřejněný pod č. 18/2003 Sb. NSS). Cizinec tedy měl i za účinnosti původního znění azylového zákona o azyl požádat v třetí bezpečné zemi, jíž projížděl při cestě do České republiky a v níž nebyl fyzicky omezen v možnosti o azyl požádat. Závěr o tom, že Polsko je třetí bezpečná země ve smyslu cit. ustanovení a že stěžovatelka měla při jejím průjezdu příležitost o azyl požádat, má oporu ve správním spise, mj. i v tvrzení stěžovatelky ve správním řízení. Stěžovatelka ve správním řízení nepřímo potvrdila, že jí nic nebránilo, aby v Polsku požádala o azyl, s výjimkou skutečnosti, že chce zůstat v České republice. Stěžovatelka měla možnost využít k žádosti o azyl v Polsku jednu z hraničních kontrol nebo kteroukoli ze zastávek autobusu během cesty Polskem, kterých se podle stěžovatelky uskutečnilo několik. Nejvyšší správní soud tak shrnuje, že žalovaný správní orgán dospěl ke správnému závěru, že v daném případě jsou splněny podmínky pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. e) cit. zákona. Jsou-li ve správním řízení splněny podmínky pro zamítnutí žádosti žadatele o azyl jako zjevně nedůvodné, protože tato osoba přišla ze třetí bezpečné země, pak je nerozhodné, jaké důvody vedou žadatele k žádosti o azyl, resp. zda by tyto důvody, nebyly by-li splněny podmínky aplikace § 16 odst. 1 písm. e) azylového zákona, mohly být relevantní z pohledu § 12 cit. zákona.

Shledáno rovněž nebylo naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Námitku nedostatečně zjištěného stavu věci stěžovatelka dále nekonkretizuje, resp. pouze uvádí, že neměla možnost se vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí a navrhnout jejich doplnění. Podle Nejvyššího správního soudu je třeba mít za to, že hodlá-li žalovaný přijmout rozhodnutí podle § 16 odst. 1 písm. e) azylového zákona, musí být jeho dokazování zaměřeno na prokázání skutečností rozhodných pro aplikaci cit. ustanovení a nikoliv např. na prokázání skutečností rozhodných podle § 12 cit. zákona. Z rozhodnutí žalovaného, jakož i ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaný si opatřil dostatečné důkazy ohledně toho, že podmínky pro zamítnutí žádosti stěžovatelky o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. e) cit. zákona jsou splněny. Ostatně stěžovatelka sama ve správním řízení potvrdila, že během cesty v Polsku několikrát autobus zastavil, a to i za účelem občerstvení, které bylo v ceně zájezdu. Rovněž splnění druhé podmínky, tj. skutečnosti, že Polsko lze považovat za třetí bezpečnou zemi, je v rozhodnutí dostatečně odůvodněno, mj. na základě analýzy azylového práva a azylového řízení v této zemi. Žalovaný správní orgán ve správním řízení provedl podle zjištění soudu dostatečným způsobem dokazování, jehož výsledky se promítly do odůvodnění správního rozhodnutí. Výše uvedené dvě konkrétní námitky stěžovatelky je třeba odmítnout; ze správního spisu je totiž zřejmé, že stěžovatelka měla možnost se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí a byla správním orgánem vyzvána i k případnému návrhu na doplnění dokazování. Jestliže obojí výslovně odmítla, pak tuto skutečnost nelze přičítat k tíži žalovanému, resp. v této skutečnosti nelze spatřovat vadu řízení.

Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že v případech, kdy žalovaný rozhoduje o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné ve smyslu § 16 azylového zákona, jsou výroky o neudělení azylu podle § 13 a § 14 téhož zákona a o neexistenci překážek vycestování ve smyslu § 91 cit. zákona výroky nadbytečnými. Rozhodnutí o udělení azylu za účelem sloučení rodiny a humanitárního azylu připadá v úvahu pouze tehdy, jestliže se žalovaný skutečně věcně zabýval důvodností žádosti o azyl ve smyslu naplnění žadatelem tvrzených skutečností podle § 12 azylového zákona, což žalovaný v daném případě správně nečinil. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné pak ani nelze považovat za rozhodnutí o neudělení azylu ve smyslu § 28 tohoto zákona, a proto není třeba rozhodovat o překážkách vycestování (srov. judikát Nejvyššího správního soudu uveřejněný pod č. 409/2004 Sb. NSS.).

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené tedy obdobně jako krajský soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo v souladu s § 16 odst. 1 písm. e) azylového zákona, ve vlastním řízení pak nezjistil naplnění důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 1. září 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu